НАПРЯМИ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ЛІКВІДНОСТІ ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ

DIRECTIONS OF BANK LIQUIDITY REGULATION UNDER NEW STANDARDS

УДК 336.77
https://doi.org/10.32843/bses.53-29

Тищенко О.І.
к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів
і банківської справи
Східноукраїнський національний
університет імені Володимира Даля
Тищенко В.В.
к.е.н., доцент кафедри фінансів
і банківської справи
Східноукраїнський національний
університет імені Володимира Даля

Tyshchenko Helena
Volodymyr Dahl East Ukrainian
National University
Tyshchenko Volodymyr
Volodymyr Dahl East Ukrainian
National University

У статті досліджено питання регулювання ліквідності банківської системи України у зв'язку з переходом до нових стандартів відповідно до Базельської угоди. Визначено два основних підходи до трактування поняття «ліквідність», а саме міжнародний і вітчизняний, та їх основні представники. Проаналізовано ступінь виконання основних нормативів ліквідності протягом 2017–2020 рр. задля оцінювання загального стану ліквідності банківської системи. Виявлено низку питань, які мають бути вирішеними у зв'язку з переходом до нових стандартів ліквідності. Виділено чотири основні етапи впровадження змін у питання регулювання банківської ліквідності та систематизовано інформацію щодо пруденційних нормативів ліквідності з використанням табличного методу. Для визначення впливу банків різних груп на стан ліквідності банківської системи проведено аналіз ступеня виконання коефіцієнта покриття ліквідності за системно важливими банками. Виявлено значне перевищення встановлених мінімальних норм за банками третьої та другої груп. Проаналізовано структуру активів та пасивів банків з позиції ліквідності після ведення нових стандартів ліквідності та виявлено резерви оптимізації ліквідності банків.
Ключові слова: *ліквідність, нормативи ліквідності, коефіцієнт покриття ліквідності, показник чистого стабільного фінансування, аналіз, системно важливі банки, Базельська угода, стандарти ліквідності.*

В статье исследованы вопросы регулирования ликвидности банковской системы Украины в связи с переходом к новым стандартам в соответствии с Базельским соглашением. Определены два основных подхода к трактовке понятия «ликвидность», а именно международный и отечественный, и их основные представители. Проанализирована степень выполнение основных нормативов ликвидности в течение 2017–2020 гг. с целью оценивания общего состояния ликвидности банковской системы. Выявлен ряд вопросов, которые могут быть решены в связи с переходом к новым стандартам ликвидности. Выделены четыре основных этапа внедрения изменений в вопросы регулирования банковской ликвидности и систематизирована информация о пруденциальных нормативах ликвидности с использованием табличного метода. Для определения влияния банков разных групп на состояние ликвидности банковской системы проведен анализ степени выполнения коэффициента покрытия ликвидности по системно важным банкам. Выявлено значительное превышение установленных минимальных норм по банкам третьей и второй групп. Проанализирована структура активов и пассивов банков с позиции ликвидности после введения новых стандартов ликвидности и выявлены резервы оптимизации ликвидности банков.
Ключевые слова: *ликвидность, нормативы ликвидности, коэффициент покрытия ликвидности, показатель чистого стабильного финансирования, анализ, системно важные банки, Базельское соглашение, стандарты ликвидности.*

Issues of supporting the liquidity of domestic banks become relevant during periods of crisis in the banking sector. The need to bring domestic legislation into line with European standards was a response to liquidity shocks suffered by even well-capitalized and financially stable banks in 2007–2008. The liquidity deficit affects the bank's ability to meet its obligations on time and in full, and the bank's attractiveness to the client and its reputation depend on it. During the crisis, there is a need for continuous assessment and analysis of banks' liquidity and improving approaches to its management. The purpose of the article is to analyze the current state of liquidity of banks, assess the impact of the introduction of new liquidity standards on the efficiency of banks and the banking system as a whole. The paper identifies two approaches to the interpretation of the concept of "liquidity" – International and domestic. According to international banking practice, the main emphasis is on constant access to sources of liquid assets, i.e. access to cash. The domestic approach considers liquidity as the bank's ability to meet its obligations. To assess the overall liquidity of the banking system, the degree of compliance with the basic liquidity standards during 2017–2020 was analyzed. The results of the analysis indicate the presence of excess liquidity of banks, which can be regarded as irrational use of borrowed resources and can lead to deterioration of the bank's solvency and reduced credit potential of banks. The paper presents a list of problems that can be solved by moving to new liquidity standards. The process of transition to the new liquidity requirements was divided into four main stages. The paper summarizes information on new liquidity ratios in tabular form. To determine the impact of banks of different groups on the liquidity of the banking system, the degree of compliance with the new standards for systemically important banks was analyzed. Significant excess of the established minimum norms for banks of the third and second group was revealed. The structure of banks 'assets and liabilities in terms of liquidity after the introduction of new liquidity standards is analyzed and the reserves of banks' liquidity optimization are revealed.
Key words: *liquidity, liquidity ratio, liquidity coverage ratio, net stable financing ratio, analysis, banks of systematic importance, Basel agreement, liquidity standards.*

Постановка проблеми. Питання підтримки ліквідності вітчизняних банків не втрачають своєї актуальності. Особливо гостро вони постають в періоди кризи у банківській сфері. Так, необхідність приведення вітчизняного законодавства до європейських стандартів стала реакцією на шоки ліквідності, яких зазнали навіть добре капіталізовані та фінансово стабільні банки у 2007–2008 рр. Підтримка достатнього рівня ліквідності є одним з пріоритетних напрямів банківського регулювання та нагляду НБУ. Така зацікавленість з боку регулятора пов'язана з впливом ліквідності на стабільність та ефективність функціонування кожного банка та банківської системи загалом. Дефіцит ліквідності впливає на спроможність банку вчасно та в повному обсязі виконувати свої зобов'язання, а від цього залежать привабливість банку для клієнта та його репутація. Надлишок ліквідних акти-

вів свідчить про неефективне використання банківських ресурсів. Отже, необхідність ефективного управління ліквідністю потребує використання сучасного інструментарію та має засновуватись на впровадженні нових пруденційних вимог до рівня ліквідності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розгляду питань ліквідності банків присвячена значна кількість наукових праць вітчизняних та іноземних учених, таких як А.М. Герасимович, О.В. Дзюблюк, Л.О. Примостка, О.М. Колодізєв, О.В. Васюренко, А.М. Мороз. Наявність багатьох наукових публікацій не свідчить про достатню вивченість питань ліквідності. Особливо в період економічної та політичної нестабільності, переходу вітчизняного банківського законодавства на європейські стандарти виникає необхідність постійного оцінювання й аналізу ліквідності банків, а також удосконалення підходів до її управління.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз сучасного стану ліквідності банків, оцінювання впливу введення нових стандартів ліквідності на ефективність функціонування певних банків та банківської системи загалом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розуміння сутності ліквідності та її ролі в забезпеченні стабільності функціонування банку лежить в основі вироблення ефективних методів управління нею. За оцінкою багатьох вчених та на підставі аналізу їхніх наукових праць можна зробити висновок, що досі не вироблено єдиного розуміння терміна «ліквідність банку».

Загалом виділяють два основних підходи до трактування поняття «ліквідність», а саме міжнародний та вітчизняний (рис. 1).

Згідно з міжнародною банківською практикою основний акцент робиться не на причину виникнення потреби в грошових коштах, а на постійний доступ до джерел ліквідних активів, тобто доступ до грошових коштів. Представниками такої думки є П.С. Роуз, К. Гронер, Дж. Кейнс, Дж. Сінкі, Е. Рід. Вітчизняний підхід передбачає розгляд ліквідності як здатності банку виконувати свої зобов'язання. До його представників належать В.І. Міщенко, А.В. Сомик, І.Б. Івасів, О.І. Лаврушин, М.І. Савлук. При цьому у вітчизняному трактуванні ліквідності можна виділити декілька напрямів.

1) Низка науковців (О.В. Молчанов, А.М. Мороз) розглядає ліквідність банку як можливість використання певного активу банку як готівки або швидкого перетворення його на такий, а також як здатність активу при цьому не змінювати свою номінальну вартість.

2) Інший напрям розгляду ліквідності передбачає його трактування як здатності своєчасного здійснення платежів за поточними та строковими зобов'язаннями (О.І. Лаврушин, В.І. Міщенко, Н.Г. Слав'янська, А.В. Сомик, М.І. Савлук, З.І. Щибиволок).

3) Дещо більш розширене тлумачення ліквідності банку наведено в роботах І.Б. Івасіва, Ю.С. Ребрик, А.О. Єпіфанова, Н.Г. Маслака, І.В. Сало та інших учених. Вони вважають, що ліквідність банку проявляється у його здатності не лише розплачуватися за своїми зобов'язаннями у встановлені строки та в повному обсязі, але й одночасно розширювати свою кредитну діяльність. Таким чином, ліквідність банку слід розглядати так: це спроможність банку забезпечити виконання своїх зобов'язань перед клієнтами, кредиторами й позичальниками у встановлені строки та у повному обсязі з найменшими витратами, здатність фінансувати збільшення активів банку.

Задля оцінювання загального стану ліквідності банківської системи проаналізуємо ступінь виконання основних нормативів ліквідності протягом 2017–2020 рр. (рис. 2). Згідно з даними рис. 2 банківська система демонструє виконання встановлених вимог НБУ зі значним перевищен-

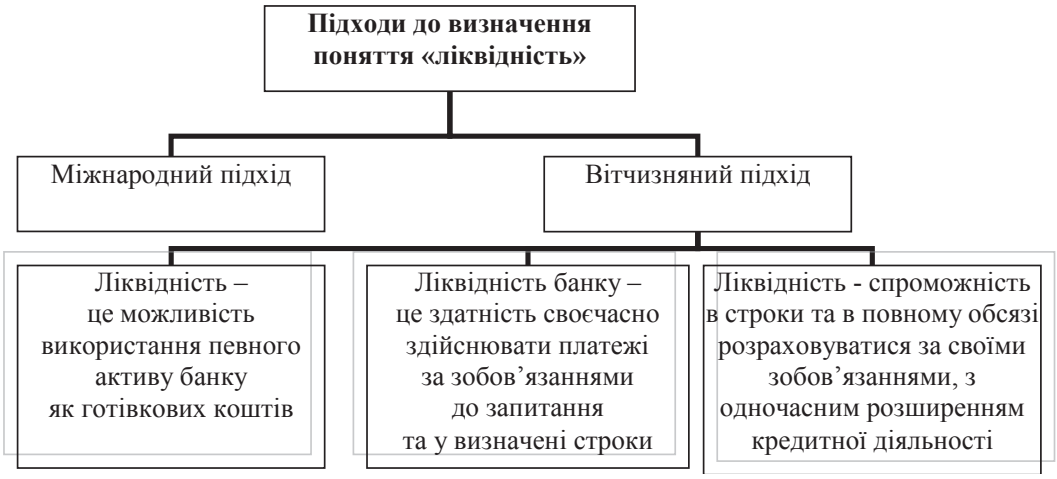

Рис. 1. Підходи до визначення поняття «ліквідність»

Джерело: розроблено авторами за даними джерела [1]

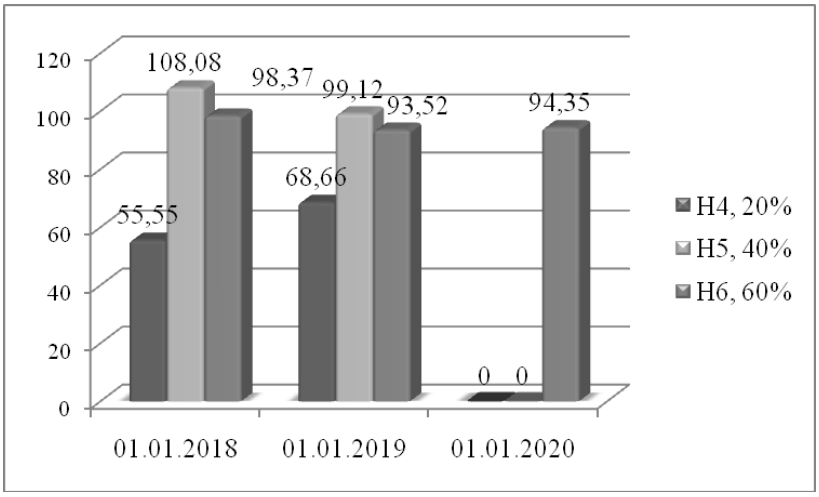

Рис. 2. Динаміка нормативів ліквідності по банківській системі України за 2018–2020 рр.*

** Н4 та Н5 з 2 вересня 2019 р. не розраховуються*

Джерело: розроблено авторами за даними джерела [2]

ням мінімально допустимих меж. Так, норматив Н4 збільшився на 23,60%, складаючи 300% від норми. Норматив короткострокової ліквідності хоча й дещо знизився протягом 2018 року (на 8,29%), проте все ж таки перевищує встановлені межі в середньому на 150%, що є свідченням накопичення банками значних обсягів високоліквідних активів.

Норматив короткострокової ліквідності (Н6) з незначними коливаннями має тенденцію до зниження з 98,37% до 94,35% та перевищує нормативне значення в середньому на 55%, що говорить про те, що банки в умовах нестабільності мають достатній запас ліквідності для погашення зобов'язань протягом одного року.

Загалом значне перевищення фактичних значень нормативів ліквідності над встановленими нормами можна розцінити як нераціональне використання залучених ресурсів, що може привести до погіршення платоспроможності банку, недоотримання ним значних обсягів доходів та зменшення кредитного потенціалу банків.

Отже, визнаючи важливість підтримки достатнього рівня ліквідності в умовах економічної нестабільності, НБУ здійснює постійний моніторинг стану ліквідності банківської системи та вживає низку заходів щодо поліпшення її стану. Так, одним з важливих кроків на шляху до підвищення стандартів ліквідності та наближення їх до європейських норм стало внесення змін до Постанови НБУ «Про регулювання діяльності банків» № 368 згідно з вимогами Базельського комітету щодо ратифікації угоди Базель III. Так, одним зі стандартів передбачено введення двох показників для регулювання банківської ліквідності, таких як показник покриття ліквідності (LCR) та показник чистого стабільного фінансування (NSFR). Впровадження цих нормативів спрямоване на забезпечення фінансової стабільності як кожного окремого банку, так і банківської системи загалом.

Перехід до нових стандартів ліквідності дасть змогу вирішити низку проблем.

1) Зміна напряму розгляду ліквідності «як запасу» до оцінювання його «як потоку», що дасть змогу враховувати очікувані відтоки та надходження й правильно оцінити потребу у ліквідних коштах банків у стресових ситуаціях.

2) В періоди значного відтоку вкладників та небажання щодо пролонгації депозитної угоди банки мають накопичити достатній рівень ліквідності для повного і своєчасного виконання зобов'язань протягом 30 днів.

3) Поступове вирівнювання частки високоякісних ліквідних активів в структурі чистих активів банківської системи та приведення її до норм міжнародної практики (18–25%).

4) Зменшення частки вкладів фізичних осіб із правом дострокового розірвання угоди та віддача переваги класичним строковим депозитам. При цьому має збільшуватися термін вкладів з можливістю їхньої пролонгації.

5) Збільшення попиту на вклади населення, оскільки вони характеризуються більшою диверсифікованістю, а відтоки за ними в періоди кризи є меншими порівняно з депозитами юридичних осіб. Так, за оцінкою експертів, у кризових ситуаціях протягом місяця фізичні особи забирають найменший відсоток власних коштів з рахунків (20% коштів з поточних рахунків та 10% зі строкових депозитів) порівняно з юридичними особами (40% коштів) чи банками (100%).

6) Зміна підходів до фінансування банку щодо довгострокового фінансування, що позитивно впливатиме на стан ліквідності банку. Передбачається активізація вторинного ринку державних цінних паперів через збільшення обсягів торговельних міжбанківських операцій [3; 4].

7) Підвищення вимог до ліквідності банків здійснюється протягом останніх років і має остаточно завершитися наприкінці 2020 р.

Так, можна виділити декілька важливих етапів впровадження змін у питання регулювання банківської ліквідності (рис. 3).

Одним з перших кроків в напрямі змін в оцінці ліквідності банків стало впровадження коефіцієнта покриття ліквідності (LSR) відповідно до Постанови НБУ від 15 лютого 2018 р. № 13. При цьому з червня до листопада 2018 р. розрахунок показника банки мали здійснювати у тестовому

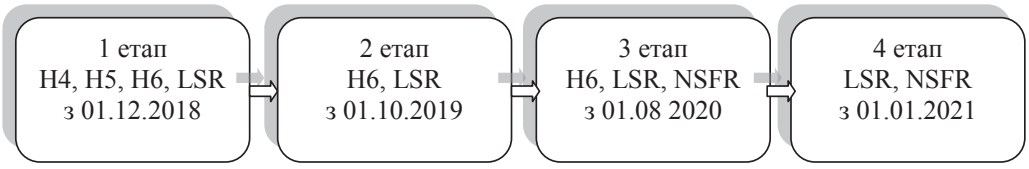

Рис. 3. Етапи впровадження нормативів ліквідності

Джерело: розроблено авторами за даними джерел [5; 6]

режимі, лише з першого грудня він набув статусу обов'язкового. У жовтні 2018 року (Постанова НБУ від 30 жовтня 2018 р. № 114) було внесено уточнення в процедуру розрахунку коефіцієнта покриття ліквідності та запропоновано поетапне збільшення його нормативного значення з 80% (на 31 грудня 2018 р.) та 90% (з 1 червня 2019 р.) до 100% (на 1 грудня 2019 р.).

Підходи до визначення нормативів ліквідності кардинальним чином змінились у серпні 2019 р. після затвердження Постанови НБУ від 1 серпня 2019 р. № 102, згідно з якою було скасовано нормативи миттєвої ліквідності (Н4) та поточної ліквідності (Н5). Банки перестали звітувати НБУ про значення цих нормативів з 2 вересня 2019 р.

Ще одним важливим кроком щодо посилення вимог до банківської ліквідності є впровадження коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR) відповідно до Постанови НБУ від 24 грудня 2019 р. № 158, розрахунок якого банки з першого серпня по перше грудня 2020 р. будуть здійснювати у тестовому режимі. Офіційною датою впровадження цього коефіцієнта задля забезпечення довгострокової ліквідності має стати перше січня 2021 р. Отже, у 2021 р. задля оцінювання рівня ліквідності банки мають розраховувати та здійснювати моніторинг лише двох нормативів, а саме коефіцієнта покриття ліквідності та коефіцієнта чистого стабільного фінансування.

Коефіцієнт покриття ліквідності (LSR) – це норматив, що встановлює мінімально необхідний рівень ліквідності задля покриття чистого очікуваного відпливу грошових коштів протягом одного місяця з урахуванням стрес-сценарію [7]. Його основне призначення полягає в накопиченні банком достатнього запасу ліквідних активів, яких би вистачило для своєчасного виконання зобов'язань у повному обсязі протягом 30 днів, коли клієнти забирають з банку свої кошти з відмовою щодо пролонгації угоди. Цей показник визначає мінімальні межі щодо рівня короткострокової ліквідності банків. Банки мають розраховувати норматив LCR щодня й звітувати перед НБУ щомісяця. З урахуванням того, що значна частина операцій проходить в іноземній валюті, зокрема у доларах США, норматив буде розраховуватись як у національній, так і в іноземних валютах (LSR ВВ – за всіма валютами, LSR ІВ – в іноземній валюті) [4].

Розрахунок нормативу здійснюється відповідно до встановленої Методики, затвердженої Постановою НБУ від 15 лютого 2018 р. № 101-рш, згідно з якою він є співвідношенням високоліквідних активів та чистого очікуваного відтоку грошових коштів протягом 30 днів.

Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR) являє собою норматив ліквідності, який встановлюється задля забезпечення необхідного рівня стабільного фінансування банківської діяль-

Таблиця 1

Загальна характеристика пруденційних нормативів ліквідності

Назва	Номер нормативного документа	Дата введення	Дата обов'язково виконання	Нормативне значення	Формула для розрахунку
Коефіцієнт покриття ліквідності (LSR)	Постанова НБУ «Про запровадження коефіцієнта покриття ліквідності (LSR)» від 15 лютого 2018 р. № 13	1 березня 2018 р.	1 грудня 2018 р.	80% для $LSR_{вв}$ та 50% для $LSR_{ів}$ – з 31 грудня 2018 р.; 90% – з 1 червня 2019 р., 100% – з 1 грудня 2019 р.	LCR = ВЛА / (СОВ – СОН) х х 100%, де ВЛА – високоліквідні активи; СОВ – сукупний очікуваний відплив; СОН – сукупне очікуване надходження.
Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR)	Постанова НБУ «Про запровадження коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR)» від 24 грудня 2019 р. № 158	3 лютого 2020 р.	1 червня 2021 р.	Більше 100%	NSFR = (ASF / RSF – – НКР) * 100%, де ASF – обсяг наявного фінансування; RSF – обсяг необхідного стабільного фінансування; НКР – величина непокритого кредитного ризику

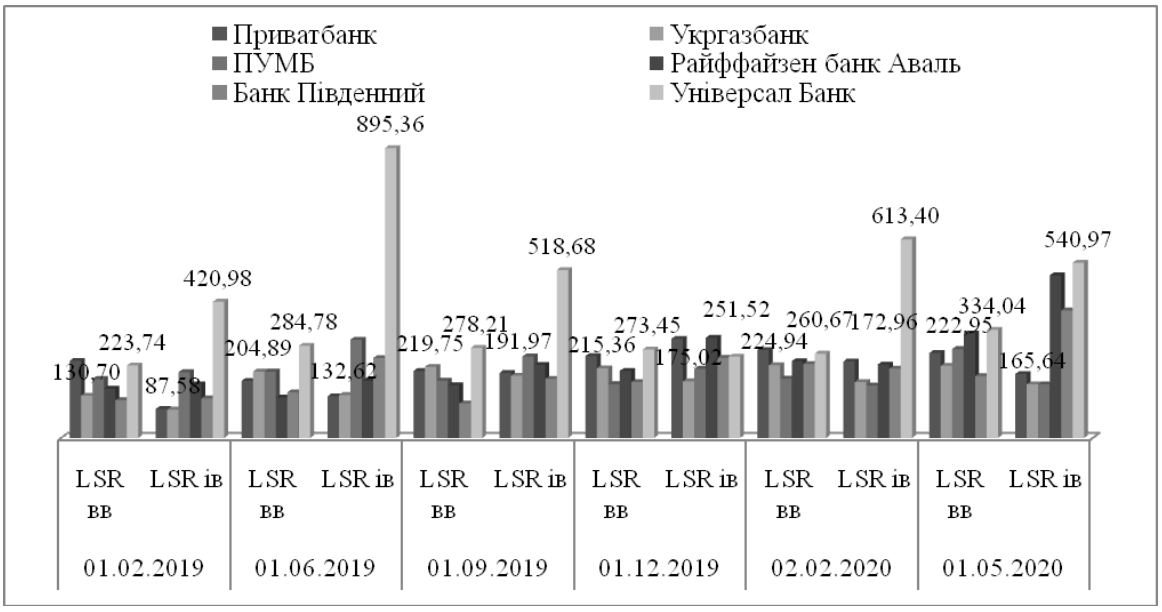

Рис. 4. Динаміка нормативу LSR в розрізі усіх валют та іноземної валюти за банками різних груп із категорії системно важливих

Джерело: розроблено авторами за даними джерела [8]

ності протягом одного року. Згідно з Методикою його оцінки (Постанова НБУ від 24 грудня 2019 р. № 1001-рш) він розраховується як співвідношення наявного стабільного фінансування та необхідного стабільного фінансування. Основні характеристики нових нормативів наведені у табл. 1.

Для визначення впливу банків різних груп на стан ліквідності банківської системи проведемо аналіз ступеня виконання нових нормативів за системно важливими банками (рис. 4).

Так, серед державних банків оцінюванню підлягатиме «Приватбанк» та «Укргазбанк», серед банків іноземних банківських груп – «ПУМБ» та «Райффайзен Банк Аваль», а серед банків з приватним капіталом – «Банк Південний» та «Універсал Банк».

Результати проведеного дослідження свідчать про те, що загалом банки усіх трьох груп виконують встановлені нормативи ліквідності та перевищують мінімальне значення в 2 рази, а в іноземній валюті – іноді в 7–8 разів. До того ж майже за всіма банками простежується чітка тенденція до зростання показників ліквідності. Втім, надлишкова ліквідність особливо явно

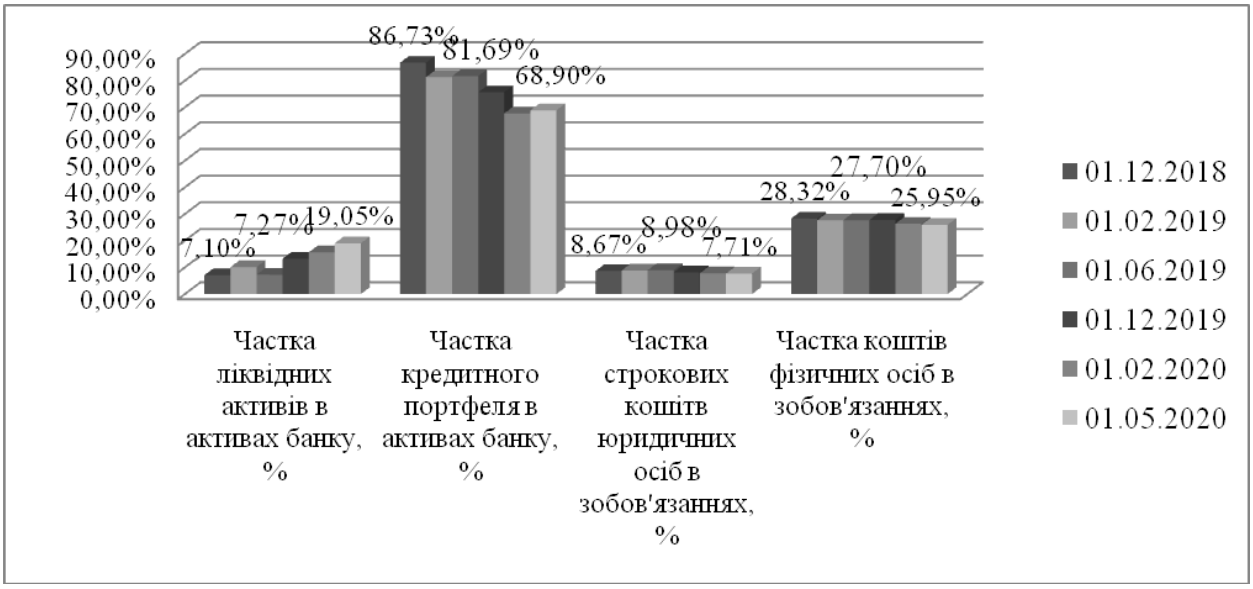

Рис. 5. Динаміка частки елементів активу та пасиву з позиції ліквідності

Джерело: розроблено авторами за даними джерела [9]

відзначена за банками з приватним капіталом. Так, «Універсал Банк» на певні дати демонструє значне перевищення встановлених норм щодо ліквідності, що не можна охарактеризувати як позитивне явище. Серед банків з іноземним капіталом значне відхилення від установлених стандартів демонструє «Райффайзен банк Аваль», що також свідчить про недостатню ефективність використання залучених ресурсів. Державні банки хоча й перевищують встановлені мінімальні значення, проте не значно, що говорить про більш збалансовану політику щодо розміщення ресурсів.

Для формування більш чіткої картини щодо стану ліквідності банківської системи проаналізуємо структуру активів та пасивів банків після ведення нових стандартів ліквідності (рис. 5).

Як засвідчують дані рис. 5, частка ліквідних активів протягом аналізованих періодів збільшилась із 7,10% до 19,05%, що з позиції ліквідності є моментом позитивним. Втім, частка кредитного портфеля банків значно знизилася, а саме з 86,73% до 68,90%, що може негативно позначитися на рівні дохідності банків. З позиції ресурсної бази ситуація залишається незадовільною. Так, частка строкових коштів фізичних осіб, які є більш стійкими у стресових ситуаціях, є досить низькою (на кінець 2018 р. вона складала 28,32%). До того ж протягом наступних періодів вона знизилась до 25,95%, що негативно позначиться на стабільності ресурсної бази банків.

Втім, однозначно говорити про результати впливу нових стандартів на стан ліквідності банківської системи на цьому етапі досить складно, оскільки період для аналізу незначний.

Висновки з проведеного дослідження. Загалом за результатами проведеного дослідження слід зазначити, що питання ліквідності банківської системи не втрачають актуальності, сьогодні є предметом не лише наукових дискусій. Рішучі кроки щодо підтримки достатнього рівня ліквідності банків з урахуванням впливу кризових явищ (стресових ситуацій) проявились у впровадженні нових стандартів ліквідності відповідно до Базельської угоди. Процес внесення змін у питання регулювання банківської ліквідності було розділено на чотири основні етапи.

За результатами проведеного аналізу ступеня виконання нормативів ліквідності банками різних груп із системно важливих виявлено значне перевищення встановлених норм, особливо за банками з приватним капіталом. Структурний аналіз активів та пасивів банківської системи з позиції ліквідності після впровадження нововведень дав змогу виявити певні резерви оптимізації рівня ліквідності банків. Це свідчить про необхідність подальших досліджень в напрямі підвищення рівня ліквідності банківської системи України.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Криклій О.А., Рябіченко Д.О. Методичне забезпечення аналізу ліквідності банку в посткризових умовах. *Ефективна економіка*. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2012_7_4 (дата звернення: 23.05.2020).

2. Значення економічних нормативів в цілому по системі. *Сайт НБУ*. URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#2 (дата звернення: 23.05.2020).

3. Руденок О., Волкова В. Управління ліквідністю банку в умовах переходу до нових стандартів Базеля III. *Економіка і організація управління*. 2018. № 1 (29). С. 104–111.

4. Q&A про запровадження нового нормативу короткострокової ліквідності банків LCR. *Сайт НБУ*. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=64531875&cat_id=64591009 (дата звернення: 23.05.2020).

5. Про впровадження коефіцієнта покриття ліквідності : Постанова Національного банку України від 15 лютого 2018 р. № 13. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/v0013500-18 (дата звернення: 23.05.2020).

6. Про запровадження коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR) : Постанова Національного банку України від 24 грудня 2019 р. № 158. *Сайт НБУ*. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_24122019_158 (дата звернення: 23.05.2020).

7. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Національного банку України від 28 серпня 2001 р. № 368. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01 (дата звернення: 23.05.2020).

8. Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції. *Сайт НБУ*. URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#2 (дата звернення: 23.05.2020).

9. Основні показники діяльності банків. *Сайт Міністерства фінансів України.* URL: https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat (дата звернення: 23.05.2020).

REFERENCES:

1. Kryklii O., Riabichenko D. (2012) Metodychne zabezpechennia analizu likvidnosti banku v postkryzovykh umovakh [Methodical support of the bank's liquidity analysis in post-crisis conditions]. Efficient economy. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2012_7_4 (accessed: 23 May 2020).

2. Znachennia ekonomichnykh normatyviv v tsilomu po systemi [The value of economic standards in the system as a whole]. *Website of the National Bank of Ukraine*. URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#2 (accessed: 23 May 2020).

3. Rudenok O., Volkova V. (2018) Upravlinnia likvidnistiu banku v umovakh perekhodu do novykh standartiv Bazelia III [Bank liquidity management in the transition to the new standards of Basel III]. *Economics and organization of management*, no. 1 (29), pp. 104–111.

4. Q&A pro zaprovadzhennia novoho normatyvu korotkostrokovoi likvidnosti bankiv LCR [Q&A on the introduction of a new standard for short-term liquidity of banks LCR]. *Website of the National Bank of Ukraine*.

URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=64531875&cat_id=64591009 (accessed: 23 May 2020).

5. Pro zaprovadzhennia novoho normatyvu korotkostrokovoi likvidnosti bankiv : Postanova Nacionaljnogho banku Ukrajiny vid 15.02.2018 r. no. 13 [On the introduction of the liquidity coverage ratio : Resolution of the National Bank of Ukraine dated February 15, 2018, No. 13]. *Database "Ukrainian Legislation"*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/v0013500-18 (accessed: 23 May 2020).

6. Pro zaprovadzhennia koefitsiienta chystoho stabilnoho finansuvannia (NSFR) : Postanova Nacionaljnogho banku Ukrajiny vid 24.12.2019 r. no. 158 [On the introduction of the net stable funding ratio (NSFR) : Resolution of the National Bank of Ukraine dated December 24, 2019, No. 158]. *Website of the National Bank of Ukraine*. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_24122019_158 (accessed: 23 May 2020).

7. Pro poriadok rehuliuvannia diialnosti bankiv v Ukraini : Postanova Nacionaljnogho banku Ukrajiny vid 28.08.2001 r. no. 368 [On the procedure for regulating the activities of banks in Ukraine : Resolution of the National Bank of Ukraine dated August 28, 2001, No. 368]. *Database "Ukrainian Legislation"*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01 (accessed: 23 May 2020).

8. Ekonomichni normatyvy ta limity vidkrytoi valiutnoi pozytsii [Economic standards and limits of open currency position]. *Website of the National Bank of Ukraine*. URL: https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#2 (accessed: 23 May 2020).

9. Osnovni pokaznyky diialnosti bankiv [The main indicators of banks]. *Website of the Ministry of Finance of Ukraine*. URL: https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat (accessed: 23 May 2020).